

Maassenweg 6

Van de Hushoverweg naar de Maassenweg is maar een kleine stap.

Tussen het groen, onttrokken aan het oog, ligt hier boerderij "bi-j Maessen Giel".

Het type doet, door het hoog opgaande dak en zijn specifieke grondvorm, denken aan de Kempische Uitschoolhoeve.¹²

Verwonderlijk is het niet, dat in dit gebied meerdere oude boerderijen liggen.

Het gehucht Hushoven is vrijwel gespaard gebleven voor rigoreuze veranderingen.

Genoemd pand, gebouwd in 1769

- zoals ons een gevelsteen vertelt - is vooral door zijn origineel houtwerk meer dan de moeite waard.

In een van de eiken balken op zolder staat "IHS anno 1734 hemg dit geschreven".

Het is dus niet ondenkbaar, dat hier vóór deze stenen bouw een ander stenen of lemen bouwsel heeft gestaan.

Balken werden tenslotte meerdere malen gebruikt.

De boerderij is een meerledige bouw, met aan de ene zijde de woonhuis-stal combinatie en daartegenover en evenwijdig hieraan de schuur voor opslag met schaapsstal. Vroeger maak-

ten ook de varkensstal en het bakhuis deel uit van het complex gebouwen. Tussen het woonhuis en de schuur, over het erf, liep vóór de aanleg van de randweg - een zandweg richting stad. Dit is vandaag de dag bijna ondenkbaar.

Als we de afzonderlijke gebouwen nader beschouwen is het meeste opvallende het hoge, steile zadeldak, dat plaatselijk 9 meter lang is. Dat een dergelijk dak een zware, eiken constructie vereist, is dan ook niet verwonderlijk.

Het woonhuis is tweebeukig. Dit heeft als voordeel dat, waar de ligger, (moederbalk) van het gebint op de buitenmuur ligt, hoge ramen geplaatst kunnen worden. Meer licht werd geruild tegen een beuk, dus tegen ruimte, en dat was in die tijd alleen maar mogelijk voor de gegoede boer.

De gebinten, die ongeveer 4 meter uit elkaar staan, zijn de dragers van de dakstoel en het belangrijkste onderdeel van het gebouw.

De gebinten werden op de grond gemaakt en vervolgens opgericht. De rijkdom van de boer bepaalde het aantal gebinten.

Voor de bouwer van "Maessen-Giel" waren er dat, samen met de schuur, vrij veel, namelijk acht.

De horizontale balken zijn aan de standers verbonden door middel van de pen/gatverbinding, en zo spreekt men van verankering en een ankerbalkgebint.

Soms ligt de horizontale ligger op de standers en dat heet een dekbalkgebint.¹³

Beide constructies komen in deze bouw voor, afhankelijk van de hoogte en breedte die men verkoos. In de schuur komen zelfs beide constructies voor in één gebint.

De nietdragende buiten-en bin-

Dekbalkgebint

nenmuren van het woonhuis zijn steens opgetrokken met afwisselend kop- en streklagen. Zo ontstond een soort vlechtwerk dat nodig was omdat cement nog niet bestond.

Dragende buitenmuren, zoals het onderste gedeelte van de hoge gevel en de muur waar de ligger op steunt, zijn anderhalf steens. De verschillende gebinten met dakstoelen zijn verbonden door enkele ± 30 cm. dikke gordingen¹⁴ en nokbalk, die vervolgens de kapsporen dragen. Ook deze zijn in deze boerderij van eikhout evenals de latten. De sporen zijn soms uit één lengte, en met houten pennen verbonden

aan de gordingen. De latten dienen om riet of stro vast te binden of voor het ophangen van handpannen, en zijn met gesmede spijkers vastgezet.

De tegenoverliggende schuur heeft dezelfde zware constructie. Het is echter geen twee maar een driebeuk, waarvan de ingangsbalk een speciale constructie heeft die hoogte en breedte geeft.

Boven de normale ankerbalk ligt een uitstekende dekbalk die op het einde een gordingbalk draagt.

Hierdoor krijgt men een hoog, geheel vrijhangend dak, dat ruimte biedt aan een volle oogstwa-

Foto's: Fotostudio Ad Meewis

Afweerkruis boven keldergat

Ankerbalkgebint

gen. De schuur is bereikbaar via een op het noorden liggende, \pm 3 meter hoge, deur die 3,5 meter terugspringt.

Om deze deur en de deur van het "wolfsbakkes"¹⁵ onder het wolfsdak tegen regen te beschermen is een oversteek gebouwd.

In de schuur is direct achter de grote deur de langgerichte din (dorsvloer) gelegen met daarnaast de bermplaats. De lege oogstkar kan via een aan de andere zijde liggende lagere, ronde deur de schuur verlaten.

In deze schuur van 1.200 m³ bevinden zich verder nog een schaapsstal (het wolfsbakkes) en een paardestal, bereikbaar via een kleine, ronde deur in de hoge voorgevel. Deze boerderij is een weinig voorkomend type in deze streek.

Een tweede, soortgelijk type, staat in het veld aan de Maaseikerweg.

Het totale gebouwencomplex met grond heeft in de loop der tijd meerdere veranderingen ondergaan. Desondanks vertelt het ons iets over het verleden. Vooral details, zoals het kelderraampje met het witte kruis tegen hek- en spaken en de diefijzers voor de ramen.